

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. - r.
 Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
 az udvarban balul.

A nemzet terhe.

Hogy hazánkban milyen a nyomor, mily inségesek a közállapotok, azt legjobban bizonyítja az irtoztató mérveket öltő kivándorlás. De a katonai terhek által okozott bajok nemcsak nálunk ütögetik fel fejüket.

Igy van ez szerte Európában! És így leend mindaddig, amíg véget nem ér az 1871 óta tartó fegyveres béke, melynek jelszava: Si vis pacem, para bellum.

Csak a nagy, állandó hadseregek leszállítása segíthet a népek köznyomorán. Hiszen, ha a nép inségének enyhítésére és az adóleszállítás fejlesztésére fordíthatnánk felét, — nem, csak egy negyedét annak, amit a nyakig fegyverben lévő katonai államok a katonatartásra fordítanak, akkor hamarosan nem lenne elégedetlen ember, megszűnnék a kivándorlás és eltűnnék az inség éhes, sápadt arca.

Igen, a katonai költségek egy negyed része elég lenne összes bajaink orvoslására.

De hát a katonaságtól lehetetlen valamit megvonni. A katonaság az első, a polgári állam semmi.

Konfucius szelid madara tűr, a falánk tigrist tömni kell!

Legalább a dinaszták és kormányaik így vélekednek.

A mi kormányunk ugyan a köznyomor enyhítésére benyújtotta a képviselőházhoz a beruházási kölcsönt, de ugyanakkor másik kezével a katonai követelések bőségszaruját nyitotta meg.

Hát nem bizonyos gunyolódó összetalálkozás ez? Az ellenzék nem szólhat a beruházási kölcsön ellen, mert arra égető szükség van. A delegáció pedig szó nélkül szavazza meg a katonaság több, mint mástélszáz millióját.

Igazán kíváncsian kérhetjük: meddig fog ez az áldatlan fegyverkezés még a nép bőrére tartani? Meddig lesz a nemzetek terhe és átka még az a hadsereg, melynek a népek érdekeit, jogait, vagyonát kellene idegenek ellen védeni?

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Nagy meglepetés érte ma a képviselőurakat: Perczel Dezső egynegyed tizenegy órakor már megnyitotta az ülést. Tizenöt

perccel előbb, mint rendszeren. Nem tudtak hová lenni a csodálkozástól.

— Dolgozni kell! Dolgozni kell! — mondták a jobboldalon.

— Azaz: szavazni, szavazni! — javították ki az ellenzéken.

— Hiábavaló ez a nagy buzgalom, — mondogatták többen — még sem végzünk postamunkát.

Mikor az ülés megnyílt, alig voltak néhányan a teremben.

Az elnöki bejelentések után Nyegre László előadó a Szegeden felállított középítési tanács hatáskörének újabb meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot ajánlotta elfogadásra.

Egy pár pere alatt letárgyalták a javaslatot.

Ugyancsak Nyegre László ajánlotta elfogadásra azt a javaslatot, a mely gróf Wimpffen Siegfriednek, gróf Wimpffen Simonnak és báró Trauttenberg Frigyesnek az örökös főrendiházi tagság jogával való fölrüházásáról szól.

— Hogy hívják őket? — kiáltotta ingerülten Endrey Gyula, a kinek nem tetszett a sok idegen név.

Benedek János igen élesen támadta a javaslatot. Nem látja be, miért kell ezekből az urakból főrendi tagokat csinálni? A mikor az ember ilyenek tanuja, önkénytelenül követelni kell a főrendiház reformját. — Mikor fog a miniszterelnök ezzel már előállani? A főrendiházban csupán csak a cenzus a fő, más semmi. Ennek a főrendiháznak már nincs többé létjogosultsága; nem tér össze népképviselői rendszerünkkel. Idézi Irányit, a ki az idegen mánások ellen oly hevesen kikelt.

Élet.

Mathieu Jefouille huszonkét esztendő volt, de annyira naiv, mint egy tizenéves esztendő gyermek. Valami kereskedelmi tanfolyamot végzett egy vidéki kis városban és meg volt győződve a felől, hogy Páris, a nagy Páris egyenesen csak ő roá vár, ő nélküle meg sem tud lenni, tárt karokkal fogadja őt keblére és boldog lesz, hogy ime itt van Mathieu Jefouille is. Mathieu Jefouille, a ki kereskedelmi tanfolyamot végzett, a ki tehát arra is képes, hogy reábizsák egy nagy bankház vezetését.

S a fiatalember otthagya a kedves, az egyszerű vidéki városkát. Neki Páris kellett, a nagy.

És megérkezett Párisba. A város nagy volt és mégis oly kicsiny a szíve. Mathieu az első napokban sokat elmélkedett e fölött: hogyan lehet ilyen nagy városnak ilyen kicsiny szíve.

Mert egy jó szót sem intéztek hozzá, olyat, a mely érdek nélkül való lett volna. Furesának találta Mathieu: ezek az emberek szívességeket tosznek neki, készséggel és előzékenyen — és minden készséges, előzékeny szívességet: megfizettettek vele.

Nem nagyon sokáig fizethették vele. Mert tíz-tizenkét nap múltán ugyanesak megesapant a zsebében az a kis pénz, a

mivel az édesanyja, az egyszerű, igénytelen, szürke fejű kis szatócsasszony látta el.

Fogytán volt a pénz és fogytán lettek a szívességek.

Mathieu eszmélni kezdett:

— Hiszen én nem azért jöttem Párisba, hogy itt lézengjek!

És mindjobban kialakult benne a cél: — Azért jöttem Párisba, hogy állás után nézzek.

Igen, hogy állás után nézzem. Tulajdonképp fogalma sem volt felőle, miképp esalekszik majd, de tisztalelkű emberek nyugalmával bizott a jövőben.

Néhány nap múlva megérlelődött benne az elhatározás. Ott sétált a Place de la Concordeon, hatalmas, aranybetűs címtábla ötlött a szemébe egy ház-kolosszuson. A címtáblára ez volt írva méteres betűkkel:

Pasanne bankháza.

— Ez lesz az! — gondolta magában Mathieu. — Ez lesz az, a melyben meg fogom alapítani a jövőmet!

Semmiel sem tudta volna megokolni magában, de nem is próbálta, hogy miért épp a Pasanne bankházáról gondolja, hogy abban alapítja meg a jövőjét? Talán a „Pasanne“ név tetszett neki? Talán a hatalmas épület, a melyben a bank volt? Talán a címtábla óriási, aranyos betűi?

Nem is próbálta okadatolni. Ugy képzelte, hogy ő majd bemegy a bank igaz-

gatójához, bemutatja magát neki és megmondja, hogy nem alamizsnát jön kérni, de dolgozni akar. Dolgozni akar sokat és jól. Mert tud. Mert ő nem afféle egészen tucat ember: ő kereskedelmi iskolát végzett, szóval: neki kereskedelmi képzettsége van.

Három-négy napig járkált még a városban, mielőtt el tudta volna magát határozni, hogy be fog lépni a gyönyörű épület kapuján.

Végre elérkezett a nagy nap.

— Nem huzom tovább a dolgot! — mondta magában Mathieu. Hátha az esetleg üresedésben levő állást más, valami élelmesebb ember kaparintja magához.

Es ünneplőbe öltözött.

— Hadd lássa az a bankdirektor, hogy a külsőmmel sem kell szégyent valianom!

Néhány óráig küzdött még magával, végre odament a Place de la Concorde, a hol a Pasanne-féle bankház van. Még mindig küzdött. Azután nagy elhatározással megszólította az aranyos libériájú portást:

— Pasanne urral beszélhetek?

A portás szakértő szemmel mustrálta őt végig, de megnyugtatta a fiu szelid tekintete:

— Pasanne ur fenn van az irodájában.

Milyen ügyben tetszik őt keresni?

Mathieu meleg önérettel felelte:

— Egy állás ügyében!

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra-féle arccerém, mely egyedüli biztos és artalmatlan hatású arccerém széplő, májfoltok, vöröspattanások és mindenféle bőrtisztálanság ellen. Egy tégely 1 koroná, hozzávaló szappan szintén 1 koroná.

Egyedül kapható: Dr. Bóthárnak V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznel, Debrecen, Kossuth-utca.

Az előadó szerint elég adót fizetnek ezek az új főrendek, ez lenne tehát a kvalifikáció? (Derűtség.) Ujból követeli a főrendház reformjait. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Buzáth Ferenc: Örömmel fogadja el a javaslatot, de megjegyzi, hogy gróf Wimpffen honosítása óta sem igen mult el tíz év.

Ugron Gábor: Ez a javaslat nagy veszedelmeket főd fel. Elég német van Magyarországon. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Sok érdemet kell arra szerezni, hogy valaki főrendházi tag lehessen. Azért, hogy valaki nagy birtokot vesz Magyarországon, ez még nem elég ok erre. Ezek a családok sohasem lesznek Magyarok. Gyermekük előtt a német ideált lebegtetik. Ha ezeket a főrendházi tagságra emelik, a nemzeti politikát árulják el. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Tisza István: Szükségesnek tartja, hogy a főrendházban magyar szellem uralkodjék. Elismeri, a mai főrendház szervezete nem kifogástalan, de most nem lehet ezt a reformot megoldani.

Reflektálva a felhozottakra, kijelenti, hogy az ideszármazott németek mindig beolvadtak a magyarságba. Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

A Ház ezután a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

A beruházási törvény.

Heltai Ferenc előadó: Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Komjáthy Béla: Az ellenzék már rég sürgette a beruházási törvényjavaslat benyújtását. Ha a kormány nem makkaskodik, már törvény lehetett volna a javaslatból. A függetlenségi párt megszavazza ezt a javaslatot, mert nem akarja, hogy a pártügyi válság nagyobb mérvet öltjön. Ipart teremteni, új iparágakat életrehozni ez a javaslat nem fog. Nem fog pedig azért, mert ilyesmi mindaddig, míg Ausztriával közösségben élünk, teljesen lehetetlen dolog. (Tetszés a baloldalon.) A közös vámterület a kuforrása minden bajnak, ha önállóan rendelkezünk, nem lenne szükségünk ilyen silány kiegészítő eszközökre.

A portás mosolygott és ezt gondolta magában:

— Szegény fiu!
... Másfél óra hosszat várták Mathieut az előszobában. Végre megkérdezte őt egy bankszolga:

— Az igazgató urhoz méltóztatik?
— Igen, kérem...
— Kít szabad bejelentenem?

Mathieu boldog szédületet érzett, hogy ime most az ő látogatását is bejelentik, mint ahogy ezt eddig csak a novellákban olvasta. — És átadta névjegyét.

A szolga kellemetlen bizalmaskodással elolvasta a nevet, azután bement a bankigazgatóhoz. Néhány pillanat múlva visszatért:

— Az igazgató ur nagyon el van foglaltva. Kérdezteti, milyen ügyben tetszik őt keresni.

Mathieu elfogódottan felelte:
— Egy állás ügyében...

A szolga ismét bement és néhány pillanat múltán ismét visszatért. Szárazon recitálta:

— Az igazgató ur üzeneti, hogy semmiféle állás nincs üresedésben.

... Mathieu elmélyedve sétált a szürke bérkaszárnnyak között:

— Csak az a baj, hogy személyesen nem beszéltem Pasaune urral! — elmélkedett. Ha megmutattam volna neki a kereskedelmi tanfolyam elvégzéséről szóló bizonyítványt...

François Coppée.

Hosszan fejtegeti ezután, milyen rossz az ország pénzügyi viszonyai. És éppen ezek a rossz pénzügyi viszonyok teszik a függetlenségi párt kötelességévé, hogy még a beruházási törvényjavaslatot is szigorú, de tárgyilagos bírálat tárgyává tegye. A részletekbe úgy sem bocsátkozhatik, mert az nagy időt venne igénybe. Ha végigné az tételeken, azt látja, hogy nem mindenütt az ország érdekeit tartották szem előtt. Itt van az ungi vasút, a melyre sem annak a vidéknek, sem az országnak semmiféle szüksége nincs. Hanem megépítették, mert a katonaságnak kell állítolag. Ebből ie látnivaló, hogy nem mindig az ország érdekét tartja a kormány szem előtt, hanem egy más, nagyobb hatalom előtt adja be a derekát. (Ugy van! a baloldalon.)

Csak szembetűnőbb a kormány bűnös könnyelműsége, a mikor látjuk, hogy az ipar fejlesztésére milyen nevétségesen csekély összeget szántak. (Zaj a baloldalon.) Abban a reményben, hogy a kormány meggondolja magát és az ipar fejlesztésére nagyobb összeget fog felvenni, a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy a javaslatot általánosságban elfogadja. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.)

Ernst Sándor, mikor a javaslatot a néppárt nevében elfogadja, nem zárkozhatik el annak konstataciójától, hogy az ország úgy gazdaságilag, mint ipari tekintetben nagyon meg van terhelve. Sok oly befektetés van, így a civilista is, a mely nem hoz semmi jövedelmet. Kifogásolja, hogy a humánus intézmények fejlesztésére felvett összegeket törölték, pedig éppen ezeket okolták meg azzal, hogy nem hoznak semmi jövedelmet. Szólt még a konvencióról a jövedelemszerzés szempontjából, végül elfogadta a javaslatot. (Helyeslés.)

Elnök: Feilitzsch Arthur báró: Következik Szederkényi... (Felkiáltások: Szünetet kérünk!)

Elnök: Kéri a Házat, hogy az országot érdeklő e fontos javaslat letárgyalását ne késleltessék szünet kérésekkel.

Gabányi Miklós: Szünetet kérünk! Itt az ideje, hogy már szünetet is kapjunk!

Elnök: A képviselő uraknak, ha szünetre van szükségük joguk van elhagyni a termet, de a szünet meg, vagy meg nem adása egyedül az elnök joga.

Szederkényi Nándor szinte aggódik, hogy az ország gazdasági helyzete ez újabb terheket nem fogja elbirni, a javaslatot elfogadja.

A delegációk.

— Távirati tudósítás. —

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ma délelőtt ülést tartott Chlumecky elnöke alatt. Megjelentek: Goluchovszky, Pitreich, Burian közös miniszterek és báró Spaun tengerészeti főparancsnok. Baequchem előadó jelentését, a mely a külügyminiszteri előirányzatot tartalmazta, elfogadták.

A jelentés hivatkozik a külügyminiszter expozéjára, a melyben a külállamokkal való jó viszonyt erősen hangsúlyozza és szól az orosz-japán háborúról és a hatásról, a mely ennek folytán a gazdasági téren beállhat és be is áll. Azután áttér a macedón mozgalmakra és aggodalmát fejezi ki, hogy a keleti háború befolyással lehet a Balkán eseményeire. Az entente-hatalmak intézkedéséről szól, mondván, hogy a reformokat erélyesen kell végrehajtani.

Tiltakozik az olasz sajtó támadásai ellen, a melyek alkalmasak arra, hogy Balkán-politikánkat meggyanusítsák. Az Olaszországgal való szoros barátságra utal. Az előadó után dr. Pergelt a haditengerészet előirányzatáról tesz jelentést.

A háború.

Tokió, május 19. A második hadseregnek május 5-től 17-ig terjedő időközben való tevékenységéről szóló hivatalos jelentés így hangzik: Május 5-én szállt partra a hadsereg az e célra megállapított helyen a hajóhad védelme alatt. A partraszállás reggel 8 órakor kezdődött. Ellenséget nem láttunk. — Belsőültek jelentései szerint mintegy 300 orosz állt Puantinben, 100 a ginsukavai uton, 300 Ficsukabában, 600 a partraszállás helyén. Azonnal csapatokat küldtünk Ficsukabába, hogy pusztítsák el a táviróvonalakat és a vasutat. Május 6-án a csapat elűzött egy kis ellenséges csapatot a Pulatintól délre lévő egyik magaslatról és megszállta a délkeletre lévő vasuti állomást. Ugyanakkor a hadmérnökcsapatok elpusztítottak egy hidat és egy távirót. Közben 300 főnyi gyalogságból és 100 lovasból álló ellenséges csapatra akadunk. A japánok vesztesége egy halott és négy sebesült. 200 főnyi orosz lovascsapat Gimszukavából visszavonult és ellentállás nélkül hagyta elpusztítani a vasuti vonalat és elfoglalni a vasuti anyagot. Május 7-én az egyik csapat elpusztította a Pulatien és Szandsilipu között lévő vasutat és távirót, közben szétszórva a 100 főnyi ellenséges lovascsapatot. Ez a csapat pusztította el a vasutat és távirót Szandsiliputól északkeletre. Az ellenséggel való utolsó összeütközésekor egy hadnagy és három közember elesett, kilenc pedig megsérült. E hó 13-án elpusztították a Pulatintól északkeletre lévő vasutat. 16-án megszállottak egy dombort Tikiaton és Csulicsan között. Az ellenséget, melynek ott 3—4 zászlóalja és nyolc ágyuja volt, dél felé elűzték. Veszteségük 146 halott és 7 sebesült.

Egyház és iskola.

Református tanárok fizetésrendezése.

A debreceniek felterjesztése.

Az országos ref. tanáregyesület igazgatósága nevében **Dóczi Imre** elnök és **Szabó József** debreceni főgimnáziumi tanár, főjegyző a következő nagyfontosságú felterjesztést intézték a konventhez:

Főtiszteletű és Méltóságos Konvent! Tanáregyesületünk mult évben kifejezett kérelmére az 1903. évi 21. sz. konventi határozat értelmében felterjesztést méltóztatott intézni a közoktatásügyi kormányhoz és a törvényhozáshoz egyfelől azért, hogy középiskoláinknak az 1883. évi XXX. t.-c. alapján olyan államszegély biztosítsanak, a melylyel gymnasiumi tanáraink fizetése, iskoláink autonomikus jellegének épségben tartása mellett az állami tanárok illetményeivel egyenlő mértékben az azonos elvek szerint rendezendő legyen; másfelől azért, hogy az 1903. évi XXVI. t.-c. módosításá-

Tavaszi ruhák tisztítását

kifogástalanul teljesíti
H R A B É C Z Y A N T A L
ruhafestő és vegyszertisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42-dik szám.

val népiskolai tanítóink fizetésének állami kiegészítése mindenkor az állami tanítók fizetésének megfelelő mértékig történjék. E fölterjesztésre tanáregyesületünk kérelme alapján az állami tisztviselők s közöttük az állami tanerők fizetésének rendezésére irányuló s a képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslat adott alkalmat. Azóta a törvényjavaslat tárgyalása elhalasztatván, az állami tisztviselők fizetése a folyó 1904. évi I. t.-c. utján ideiglenesen rendezetett, egyetemes konventünk fölterjesztésére pedig a közoktatási kormánytól idáig semmi válasz nem érkezett. Hogy azonban a kormány foglalkozik a felekezeti tanárság fizetésének állami kiegészítésével, bizonyosága a vallás- és közoktatásiügyi miniszteriumban folyó évi április hó 14-ikén e tárgyban tartott értekezlet.

Ez értekezleten történt kijelentés szerint a vallás- és közoktatási miniszteriumban meg van a hajlandóság arra nézve, hogy az államsegélyt az 1883. évi XXX. törvények alapján igénybe vevő felekezeti középiskolák tanárainak fizetését már az állami tisztviselők, illetőleg az állami tanerők fizetésének ideiglenes rendezésére vonatkozó 1904. évi I. t.-c. szerint is rendezze, ha ez a felekezeti hatóságokat megnyugtatta s ennek teljesítését kéri meg. Mivel e törekvés végcéljában egyetemes konventünk múlt évi fölterjesztésében kifejezett intentionak megvalósítására vezet s mivel az állami tanárság fizetése az 1904. évi I. t.-c. alapján történt ideiglenes rendezés szerint is magasabb fokon áll, mint felekezeti tanáraink javadalmazása s mivel konventünk múlt évi 21. sz. határozatában kifejezett felfogás szerint is felekezeti tanerőink fizetésének az állami tanerők fizetésével egyenlővé tétele iskoláinknak életkérdése: mély tisztelettel kérjük a Főtiszteletű és Méltóságos konventet, méltóztassék a nagymélt. vallás- és közoktatási miniszter urhoz sürgős fölterjesztést intézni az iránt, hogy addig is, míg felekezeti tanításügyünk egész vonalán tanerőink javadalmazásának az állami tanerők fizetése mértékéig való állami kiegészítése törvényhozás útján megvalósítható volna, nyujtson segítséget az 1883. évi XXX. t.-c. alapján államsegélyt igénylő középiskoláink tanárai fizetésének az 1904. évi I. t.-c. cikkben az állami tanárok fizetésére nézve megszabott mértékig és ezen törvényekben kifejezett elvek szerint való rendezésére s az e célra szükséges államsegélynek az 1905. évi költségvetésbe való felvételéről gondoskodjék.

Kérelmünket a Főtiszteletű és Méltóságos konvent nagybecsű figyelmébe ajánlva, mély tisztelettel vagyunk.

Egyházkerületi közgyűlés. Kiss Áron püspök hivatalában tegnap készítették el a május 25-iki egyházkerületi gyűlés tárgysorozatát. A gyűlés 240 ügyet fog tárgyalni és 18 bírósági ügyben hoz döntést. A tárgysorozat két nap múlva nyomtatásban is megjelenik.

VIDÉK.

A megölt férj.

— Saját tudósítónktól. —

Általános feltűnést kelt Temesvárott — mint levelezőnk jelenti — egy gyilkossággal vádolt szerelmes pár felmentése. Ez év január 31-ére virradó reggelen Lippán meggyilkolták Sztankovics György földmivest. — Földmészett hassal találták az ágyában. Mivel sokat részegeskedett s a feleségét ütötte-verte és az asszony köz tudomás szerinl egy legénynyel: Dumitru Györggyel szerelmi viszonyt folytatott, a gyanyu Sztankovics Györgyné és a szeretője ellen irányult.

Maga az áldozat, a ki halála előtt rövid időre magához tért s kihallgatható volt, nem

mondta, hogy Dumitru ölte meg; a sötétben nem ismerte fel a gyilkost, pedig az ágy mellett ott találták Dumitru kését. Csak annyit mondott a meggyilkolt, hogy Dumitru itatta le. Az ügyesség vádat emelt Dumitru ellen gyilkosság miatt és az asszony ellen felbujtásért. A vizsgálóbíró előtt a legény beismerte, hogy az asszonnyal egyetértve tette el lábvalól Sztankovicsot.

A tegnapi végtárgyaláson azonban miután tagadott s minthogy a kihallgatott 36 tanu közül egyik sem tudott közvetlen bizonyítékot szolgáltatni, az esküdtszék s annál fogva a törvényszék is felmentette a vádlottakat. — Az ügyész megnyugodott az ítéletben, mely azonnal jogerős lett.

Lőporrobbanás egy nyaralóban.

Székesfehérvárról írja tudósítónk: Veszedelemes robbanás történt Kovách Sándor moóri főszolgabíró felső-dabasi nyaralójában, mely csaknem emberáldozatot is követelt. A nyaraló padlásán viharágyuk használatára szolgáló három kilogramm lőpor volt szárítás végett kiterítve. A főszolgabíró szolgálójának, Kecskés Mihálynak dolga akadt a padlásán, miközben ott pipára gyújtott. Egy szikra a lőpor közé ugrott, a mitől az óriási dörrenéssel felrobbant s a nyaraló tetőzetét is széjjel vetette. Hatalmas füst és tűzoszlop jelezte a szerencsétlenség helyét. Az elősiető emberek még élve kimentették a vigyázatlan legényt, a kit veszedelmes sebeivel a kisbéri kórházba szállítottak.

Pályázat számgyakornoki állásra.

A nyíregyházi pénzügyigazgatóságnál 800 korona segélydíjjal javadalmazott számgyakornoki állás jött üresedésbe. Pályázni 2 hétig lehet.

Összeégett gyermek.

Körözs-Tarja községéből írja levelezőnk, hogy tegnap a falu végén Tóth István tíz éves fiúcska ruháit meggyújtotta s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy esti 9 órára meghalt. A gyermek szerencsétlenségét az okozta, hogy a játszó gyermekek éppen a Tóth István indítványára tüzet raktak a mezőn s a lobogó tűz körül ugrándoztak. A lobogó tüznylevek belekaptak a Tóth István ruháiba s a megrémült gyermek addig futkosott össze-vissza, míg testén oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy fájdalomában összerogyott. A szerencsétlen gyermeket eszméletlenül szállították haza s estére meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gróf Larisch váltói.

— Saját tudósítónktól. —

Berlinből írják lapunknak: Az osztrák arisztokrácia egyik ismert tagja, gróf Larisch a múlt esztendőben Dél-Németországban egy gazdag grófnőnek udvarolt, a kit feleségül akart venni. A grófnak azonban sok volt az adóssága és uzsorások kezei közé került, a kik egy váltó ellenében hajlandók voltak az ő ügyeit rendezni. Erre gróf Larisch 600,000 koronás váltót adott át nekik. A házasság azonban nem sikerült s a mikor füstbement, a gróf kivándorolt Amerikába. A hitelezők nem üldözheték, tehát türelmesen vártak. Nem is eszalokoztak várokozásukban, mert a grófra rámosolygott a tengerentuli szerencse: egy többszörös milliomm leánya belé szeretett és házasságra lépett vele. A gróf adósságai ismét nyertek értékükben s a bőkezű milliomm após kiegyenlítette azt a 600,000 koronás váltót, a mely Berlinben aludta téli álmát. Alig egyenlítették ki azonban ezt a váltót, egyszer csak felbukkant a grófnak egy másik váltója is, még pedig hasonló összegről.

— De hiszen ezt a váltót én nem ir-tam alá; ez hamis! — kiáltott fel a gróf meglepetten.

Csakhogy Rosenstiel uzsorásnak tanui voltak, a kiknek jelenlétében a gróf ezt a váltót aláírta. Az aláírás pontos megtekintés után valódinak bizonyult és gróf Larisch kénytelen volt elismerni, hogy a váltó csakugyan az ő kezeirása.

— De hát akkor az a másik, a kifizetett váltó?!

Az volt a hamis. Persze azóta régen megsemmisítették amazt s most már bajosan pörölhető. A létező valódi aláírásos váltót azonban megóvatolták. Erre a gróf pörbe fogta az uzsorásokat. A vádlottak padjára egész csapatnyi vegyes társaság került, köztük Löbl igen tekintélyes és vagyonos pénzesember. A pör nagy feltűnés közt most indult meg a berlini bíróság előtt.

§ Dobiecki Sándor mint tanu.

A vasutasok tizenháromas bizottsága ellen a budapesti kir. ügyészség most készítette el a vádiratot. A főtárgyalásra Dobiecki Sándor, Debrecen III. kerületi képviselője is be van idézve tanuként. Eörös László nyug. államtitkárral együtt ők ketten lesznek a koronatanuk.

§ Elítélt pénzhamisítók. (Fővárosi tudósítás.) A rendőrség a múlt évben rájött, hogy Dékán József, Simon István, Nagy Péterné és Pap Józsefné egyforintos fém-pézt gyártanak és azt forgalomba is hozzák. A pénzhamisító szövetkezetet letartóztatták és bünpörüket tegnap tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék Szepessy István elnökelete alatt; a vádat dr. Molnár Viktor királyi alügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Gleichmann Lajos látta el. A vádlottak valamennyien tagadják azt, hogy ők hamisították a pénzt, vagy hogy tudtak volna arról, hogy a pénz, amit forgalomba hoznak, hamis. Ezzel a védekezéssel azonban nem igen értek célt, mert a kihallgatott tanuk egész serege ellenük vallott. A bíróság a vád- és védbeszédek meghallgatása után Dékán Józsefet és Simon Istvánt 5-5 évi fegyházra ítélte, Papp Józsefnét egyik vád alól fölmentette, a másikban bűnösnek mondta ki és másfél évi börtönre ítélte, Nagy Péternét 1 évi börtönnel sújtotta.

§ Gondatlanság. Özv Kálmán Ferencné hajdunánási asszony, tavaly télen mosott s őrizetlenül hagyta az udvar tulsó felén levő vasüstöt. A másik lakó kis fia, Gombos Imre beleesett az üstbe és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy csak három hónap múlva gyógyult fel. A törvényszék 40 korona pénzbüntetéssel sújtotta a gondatlan Kálmánét.

§ Hitelezési csalás. (Fővárosi tudósítónktól.) Werkner Árpád izsáki kereskedő a múlt évben, bár tudta, hogy fizetésképtelen, derüre-borura rendelte a nagy értéket képviselő árukat hitelbe, közben pedig apósa által lefoglaltatta üzletét és később el is árvereztette. A budapesti hitelezők Werkner Árpád ellen hitelezési csalás bűntette miatt megtették a följelentést. A vizsgálat befejezése után vád alá helyezték és a kecskeméti törvényszék — mint onnan jelentik — most Werkner Árpádot csalás bűntette miatt hat hónapi börtönnel sújtotta. A vádlott az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

A VÁROSHÁZARÓL.

A csapókertiek különválása. A csapókertiek azzal a kéréssel fordultak a

Tavaszi czipő újdonságok!

5000 pár alkalmi vétel folytán, hallatlan olcsó árak! Újdonságok férfi-, fiu-kalapok és nyakkendőkben!

Alkalmi vétel kínálkozik különféle kivágott, oldalgombos, átkapcsoló és fűzős félczipőkben. Sándalokban gyermekek és felnőttek részére mindenféle kivitel, Neumann Testvérek czipő nagy raktárában, forma és színekben, Debreczen, Tisza-palota.

tanácshoz, engedjék meg nekik, hogy ők két főjárásra oszolhassanak. A tanács a mezőrendeltség véleménye alapján nem engedte meg a különválást.

A miniszter a malmok érdekében. A földmivvelésügyi miniszter tegnap rendeletet küldött Debrecen városához, valamint az ország összes törvényhatóságához, a melyben a mezőgazdasági malmoknak megtiltja, hogy a magánosoktól őrleési munkát vállaljanak fel s ez által a malom iparnak ügyleti konkurrenciát csináljanak.

A csurgóiak köszönete. A csurgói Csokonai szoborra Debrecen város tanácsa tudvalevőleg 500 koronát szavazott meg. A pénzt már el is küldték a szoborbizottsághoz, mely részről a csurgói állami ev. ref. főgimnázium tanszéke tegnap meleg, szives hangú átiratban mondott köszönetet Debrecen város tanácsának.

Kórház-építkezések. A csapatkórházat is bővíteni szándékoznak, a Pavillon laktanya pótraktára is bővítésre szorul. Mindkét bővítési építkezés ügyében értekezlet lesz a városházán és pedig a csapatkórház ügyében a jövő hó 10-én délelőtt 10 órakor, a Pavillon pótraktár kibővítése ügyében pedig június hó 11-én délelőtt 10 órakor. Mindkét értekezlet a városházán lesz.

SZINHÁZ.

Makó Lajos szinigazgató a nyári előadások során előkészíti társulata tagjait a fővárosi színházak ujdonságaira. Most a Nemzeti Színház ujdonságát: *Bizáncot* szerepte meg előadásra s az ujdonság szerepeit ki is osztotta. Az ujdonság főbb szerepeit Palágyi, Sebestyén, Krémer, Nagy, Pataki, Csontos, Faragó, Hahnel Aranka, Menszáros Margit és Jeszenszkyne játszák.

Szerződöttesek. A Vigszínház igazgatósága szerződöttes szeptember havától Murányi Juliska asszonyt, a vidéki színpadokon ismert kitűnő drámai szende színésznőt. Murányi Juliska két évvel ezelőtt férjhez ment, de most újra visszatér a színpadhoz. — Vidor Pál a népszínház igazgatója szerződöttes Marossy Adél szubrette színésznőt a Magyar színházról, Majthényi Melanie naiv és társalgási színésznőt az Országos színi akadémia végzett növendékét, Fűredy Béla bonvivant színészt a miskolci társulattól, Doktor János jellemszínészt az orsz. színm. akadémiából, végül Pesti Kálmán komikust a kecskeméti társulat volt tagját. — Krémer Sándor a szatmári színház igazgatója szerződöttes május havától Szöke Sándor szerelmes színészt a nagyváradi, Aldory László tenoristát Kövessy Albert társulattól. Október első napjától szerződöttes Révész Ilona szubrette énekesnőt, valamint Pataky Riza szende színésznőt a városligeti színház elsőrendű tagjait. — Lévy Margit énekesnőt, Kiss Árpád bonvivant színészt májustól Polgár Béla az erdélyrészi kerület igazgatója szerződöttes. — Janovics Jenő a szegedi színház igazgatója szerződöttes Parlaghy Kornélia szubrette színésznőt. — Laky Eugenia sugót Somogyi Károly nagyváradi, Simándi Zsigmond sugót pedig Micssey F. György a székesfehérvári-szombathelyi színházak igazgatója szerződöttes májustól kezdve. — Rajna Aranka és Miklósy Margit fiatal énekesnők májustól Monoro Sándor igazgató által lettek szerződöttesek.

Rózsa Lili Aranyvirág. A mikor még dicsőségben boldogságos napjait debreceni fészében élte a mi szintársulatunk, Felhő Rózsi örökét: az Aranyvirágot Sugár Aranka, a társulat koloratur primadonnája játszotta és énekelte el. Jelentőségteljes mozzanat volt a színházi életben, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy milyen nagy sikerrel oldotta meg feladatát. — Nyiregyházán, a hol a társulat most friss

babérokért küzd, ez a szerep visszazáll a subrett énekesnőre: Rózsa Lili, a ki az Aranyvirágot vasárnap este fogja először eljátszani. Nyiregyházán érdeklődéssel néznek az előadás elé.

UJDONSÁGOK

Megörült a felesége után.

— Három árva gyermek sorsa. —

Megrendítő jelenet folyt le tegnap dr. Balkányi Ede csapó-utcai rendelő szobájában. Egy szegény napszámos embert szállított oda be a rendőrség, hogy orvosi vizsgálat alá vegyék, miután a kétségbeesett emberen az elmezavar jelei mutatkoztak.

Jeremiás Józsefnek hívják a szegény embert, a ki mikor az orvoshoz szállították, *leakart ugrani az emeletről egy örízetlen pillanatban* s alig tudták megfékezni.

Jeremiás József a Homok-kert II. járásában a 232. szám alatt lakott. Mint józan életű napszámos boldogan élt családjával, de a mult hóban nagy csapás érte. — Beteg lett a felesége s a mult vasárnap meg is halt. Azóta Jeremiás nem tudott magához térni kétségbeeséséből.

— Mi lesz a három gyerekből anya nélkül? — mindig ez a gondolat bántotta s a felesége halálába egyébként sem tudott bele nyugodni.

Tegnap azután az elmezavar tünetei mutatkoztak rajta. Dr. Balkányi Ede megállapította az elmezavart a szegény emberen, a kit beszállítottak a közkórházba.

Árváiról, — a kik egyedül, minden támasz nélkül maradtak, — egyelőre a rendőrség gondoskodott. Jó szívű emberek néhány fillért gyűjtöttek egy kis kenyérre valóra, miután Jeremiás házában egyetlen krajcár sem maradt.

Epen ezért a jó szívű közönséghez folyamodunk, hogy mindenki, a ki teheti, feleslegéből járuljon hozzá a szegény árvák felsegítéséhez. Adományokat bármilyen kis összegben is elfogad és nyilvánosan nyugtázza a *Debreczeni Ujság* szerkesztősége.

* Személyi hírek. *Strobicek* Kálmán vezérkari alezredes Debrecenbe érkezett. — *Dóczi* Imre középiskola felügyelő az egyetemes ref. tanügyi bizottság ülésére, melynek ő alelnöke, Budapestre utazott.

* Az Andaházy-Szilágyi intézet ma tartja közgyűlését, melyen a jövő évre felveendő növendékeket jelöli ki.

* Segély Debrecen muzeumainak. A muzeumok és könyvtárak országos felügyelősége tegnap állami felügyelet alá vette Debrecen város muzeumát is. A budgetben a debreceni városi és főiskolai könyvtárak s muzeumok részére 4000 korona segélyt irányoztak elő.

* Athelyezés. A földmivvelésügyi miniszter *Kolosa* Béla turócszentmártoni kir. alerdőfelügyelőt a szolgálat érdekében a debreceni kir. erdőfelügyelőséghez helyezte át.

* Katonai utóállitás. Ma reggel katonai utóállitás lesz a *Pavillon* laktanyában, melyen a polgári elnök *Oláh* Károly kulturtanácsos lesz. Az utóállitás az 1903. évi hadkötelesek közül azokat állítja mérték alá, a kik különböző okokból a fősorozáson meg nem jelenhettek vagy utóvizsgálatra utasítottak. Debrecen város katonai ügyosztálya 20 embert állít elő, a vidékről pedig közel 50 ember kerül pótvizsgálatra.

* Magyar név. *Jesovics* József debreceni lakos, belügyminiszteri engedéllyel *Zombori*-ra magyarosította nevét.

* Letört bimbó. Félégyházi János kereskedő 22 hónapos kis fiacskája, *Lacika*, e hó 17-én éjjeli 2 órakor elhunyt. A kis halottat tegnap délután 5 órakor temették a Varga-utca 45-ik számú házból a Kossuth-utcai sírkertbe.

* Kinovezés. A földmivvelésügyi miniszter *Hanák* Béla debreceni segédmérnököt kir. mérnökké nevezte ki.

* A kisvasut kettős vágányai a főutcán. A debreceni helyi-vasutársaság mozgalmat indított, hogy a főutca nyugoti oldlán, a jelenlegi vasutvágánnyal párhuzamosan a Miklós-utcától a Hatvan-utcaig még egy sinpárt alkalmazzanak a teherkocsik számára, hogy a teherkocsi közlekedés ne akadályozza a személykocsik forgalmát a főutcán.

* Jogász majális. Bátran írhatjuk ezt a címet, habár hivatalos jogász majális nem lesz. *Ozory* István tiszteletére június 2-án a Dobosban rendezendő bankett rendező-bizottsága elhatározta, hogy a vacsorát tánc fogja követni. Miután, mint halljuk, a debreceni társaság számos nőtagja is részt vesz a banketten. S így tulajdonképpen a jogász majálist fogja pótolni. A táncra belépő díj nincs. A vacsora jegyek már kaphatók *Békés* Lajos, *Borsos* Kata és *F. Zádor* Lajos üzletében. Jegyek ára 3 korona.

* Halálozások. Az anyakönyvi hivatal a következő halálozásokat jegyezte be: *Faragó* Juliánna ref 23 éves hajadon, *Török* János ref. 35 éves városi napdíjas, *Félégyházi* László ref. 22 hónapos.

* Olcsóbb lett a tűzifa. A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén kimondotta, hogy a savósguton beraktározott fakészletből a hasított fa ölet 18 koronáról 14 koronára, a botfa ölet pedig 10 koronára szállította le.

* Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Ertesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai templomban az izr. Pünkösdi ünnepnapokon az istentisztelet a következő időben fog tartani: Péntek d. e. 9 órakor, péntek este 7 órakor, szombaton Mazkírral egybekötött Haskomah reggel fél 7 órakor. A főistentisztelet d. e. fél 9, a Mazkir d. e. 10 óra, d. u. 4 órakor. Köznapokon reggel 6 és este 7 és fél órakor.

* A vármegye képviselőválasztói. Hajdúvármegye 1905. évi képviselőválasztóinak ideiglenes névjegyzéke e hó 15-ig volt közszemlére kitéve. Eddig volt joguk az érdekelteknek az ellen felszólamlásokkal élni. Az egyes városokból azonban még csak most érkeznek be az erre vonatkozó jelentések s így a végleges eredmény nem tudható. Annyi tény, hogy az eddig beérkezett jelentések egyetlen felszólamlást sem tartalmaznak.

* Talált selyem kendő. A napokban találtatott egy selyem kendő, mely a rendőrkapitányság bűnügyi osztályánál őriztetik, hol tulajdonosa kellő igazolás után átveheti. *Jeney*, rendőrkapitány, bűnügyi osztályfőnök.

* Leányok tánvizsgálója. Egy kis tündérvilág ragyogott fel tegnap délután a Svetits intézetben, a hol bájos szárnyatlan angyalok, édes babák festői toalettekben vizsgáltak le szülők előtt a legszebb táncokból. Az intézet nagy terme felséges díszítésével lepte meg a díszes, nagy és előkelő közönséget. Rózsaszínű sűrű, krep és tüll girlandok fonták körül a falakat s virágfüzerek tették még színesebbé a díszítést. Benn a teremben nagy csoport édes leánya, ifjúságukhoz illő toalettekben boldog izga-

tottsággal várt a nyitányra s mikor végre az akkordok felhangzottak, odaszöktek a kedves gyermekek a nagy közönség elé s meglepő kedvességgel mutatták be tánművészetüket. A szülők gyönyörűséggel nézték a bájos gyermekek táncát. A mit azok az édes kicsinyek produkáltak, nagyok is megirigyelhetők volna. Minden kedvelt táncora sor került, valamennyit bemutatták, nemcsak precizen, de meglepő ügyességgel s akárhány közülök plasztikus mozdulataival zajos tetszésnyilvánítást provokált. A vizsga fényesen sikerült. A jeles táncanárt Endrédi Mártont gratulációkkal vették körül az elért sikerért. A tizedik tánc után az apróságok mesebeli lakomája következett. Az édességek, mint Eldorádóban, úgy tűntek elő sok száz tányéron és tálcákra rakott hűsítő limonádékkal sürgött-forgott a kinálók nagy tömege. A táncvizsga festői és nagy sikerű volt. Bizonyára emlékezetes marad ugy az édes apróságok, mint a szüleik előtt.

* A rabsegélyző egyesület közgyűlése.
A debreceni rabsegélyző egyesület rendes évi közgyűlését tegnap tartotta meg Szűcs Miklós törvényszéki elnök elnöklése alatt. A közgyűlésen jelen voltak: Kovács József polgármester, Körner Adolf, Bészler Károly tanácsnokok, Lestyán Adorján, dr. Popper Alajos, dr. Varga Elemér, Konrád Sámuel, Lichtblau Albert, Szűcs Géza, dr. Brunner Alajos és Csiky Lajos egyleti főtitkár. A titkári jelentés szerint az egyesület mindinkább erősödve folytatta áldásos működését. Az egyesület egy év alatt 894 korona segélyt adott ki. Az egyesületnek van 11 alapító-, 143 rendes-, 14 pártoló tagja. Az egyesület vagyona 1903. évi december hó 31-én 9092 korona volt. A miniszter az elmúlt évben is 4000 koronát adományozott az egyesületnek. Ezután több fontos ügyet intéztek el, melyek mind azt célozzák, hogy a szegény, büntetésüket kiszervezett rabok szánandó helyzetén segítve legyenek.

* Debreceni Torna-egyesület. A debreceni torna-egyesület f. hó 1-én tartott közgyűlésének határozata szerint, a nagyverdón levő egyleti sporttérrel való korlátlan belépés a jövőre nézve megszüntetett. Ezen határozatból kifolyólag az egyesület elnöksége minden egyes alapító-, pártoló-, rendes- és női tagja részére névre szóló sporttéri belépő jegyeket állított ki. Szóban levő belépő jegyek mindazon egyesületi tagok által, akik az 1903. évi tagsági díjjal nincsenek hátralékban, Borsos Kata-cég üzletében (Városháza) átvehetők. Az 1903. évi tagsági díjjal még hátralékban levő tagok felkértek, e jegyeket a hátralék kifizetése után dr. Varga Lajos ügyvéd ur, egyesületi pénztárnoktól (Piac-utca 44. sz. földszint) átvenni. Oly egyes nem egyesületi tagok, akik a sport iránti érdeklődésből ily (díjtalan) egyesületi sporttéri belépő jeggyel szintén ellátni kívánnak, felkértek ez ügyben levél útján Lasz gallner Kálmán máv. felügyelő, egyesületi ügyvivő elnökhöz fordulni.

* A vasúti sztrájk epilógusa. A sátoralja-új helyi törvényszék beidézte azt a 13 debreceni vasutast, akik az emlékeztetés ápril 20-iki éjszaka Szerencs felé utazva Tokaj-ban megállottak s nem akartak a 4603-as vonattal tovább menni. — A debreceni vasutasok ellen azonban, mint értesülünk, a megkezdett eljárás folytatását a debreceni kir. ügyészség nem tartja szükségesnek s vád alá helyezésétől eláll.

* A tyuktolvajok szezonja elkezdett. Alig van nap, hogy a rendőrségen olyan káros ne jelenjen meg, a kinek baromfi-állományát valamelyik ügyes gazember dézsmálta meg. Tegnap is két Honvéd-utcai lakos emelt hasonló panaszt. Mind a ketten egy udvarban laknak s tegnap reggelre a ketrebe zárt aprójszagaikat egyszerre veszítették el. A tyuktolvajt, mely már napok óta garázdálkodik, a rendőrség erősen kutatja.

* A selyemhernyók kiosztása még mindig tart. Boldogkert 12. sz.

* Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.

* A pünkösdi ünnepek mindkét napján nyitva Némethi József fényképész műterme. Alkalmi csoport felvételek (családi összejövetel, találkozás stb.) a helyszínen is eszközölhetők.

* Műbarátok, kik festéssel és égetett festéssel foglalkoznak, ne mulasszák el megtekinteni Mentze Henrik újdonságok áruházát, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán. Rendkívül szép újdonságok a mű festészet fejlesztésére.

* Idényből kimaradt 100 drb színes női napernyő, melyeknek ez előtt 6—9 kor volt darabja, most 3 koronáért szerezhető be Bartha Kálmán főtéri üzletében, gyermek tricok és nyári kecsyűk rémolelőn kaphatók.

* Ma este az Angol-királynő vendéglő éttermében Rácz Károly zenekara játszik.

* Legszebb, könnyű, nyári férfikalapok Feketénél.

A kereskedő ifjak társasvacsorája.

A debreceni kereskedő ifjak egyesülete, ez a derék egyesület, mely olyan fontos, jelentős szerepet játszik Debrecen társas életében s mely hét évtized óta olyan sokat tett a messze földön híres debreceni kereskedővilág erkölcsi- és anyagi színvonalának erősítésére, tegnap szép ünnepet ült.

Tulajdonképpen Sesztina Jenőt az egyesület 10 évén keresztül volt elnökét ünnepelte, de csöndesen, minden reklámot nélkülöző zaj nélkül. Barátságos összejövetel jellegét adták a Bika-szálloda éttermében lezajlott társas-vacsorának, melyen száznál többen vettek részt.

A szép mulatságon Somossy László, az egyesület jelenlegi elnöke emelt először poharat, méltatva Sesztina Jenő, volt elnökük érdemeit, a ki nyugodt lelkiismerettel tekinthet vissza arra a 10 esztendőre, melyen keresztül az egyesületet vezette. Sesztina Jenő megköszönve a szíves szavakat, élteti Somossyt és az egyesület új vezetőségét, derék választmányát. Abrahám Dezső dr. az egyesület jogtanácsosa úgy a volt, mint a jelenlegi elnök egészségére ürti poharát. Ezután Bárdos Géza, az egyesületnek közel 3 évtizeden keresztül volt elnöke, éltette a kereskedő főnököket. Györfly Aladár pedig pohárköszöntőjében egy nagyon üdvös intézményre, a megalakítandó nyugdíjgye-sületre hívta fel a jelenlevők figyelmét. Lovass Zoltán Erdélyi Istvánt, a dalárda gazdáját, — a ki egyben a dalárda újjászervezője is, — éltette.

Vacsora közben a dalárda adott elő szép énekszámokat, a Magyar testvérek kiváló zenekara pedig a gyönyörű hallgató-nótákkal fokozta a jó kedvet. A jelenlevők az éjfélutáni órákban kitünő hangulatban oszlottak szét.

TÁVIRATOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 19. Benyovszky Sándor gróf a beruházási javaslatokat elfogadja. Az orosz határon azonban a stratégiai vasutak szaporítását feleslegesnek

tartja. Kijelenti, hogy szerinte a háború annyira megcsapolja Oroszország akcióképességét, hogy jövedelg kénytelen lesz háborút folytatni, szóval harcképtelen lesz.

Hock János hosszabb beszédében az iparpártolást hangoztatja. Kaas Ivor báró nem fogadja el a javaslatot. Lukács László pénzügyminiszter kijelenti Hock beszédjére válaszolva, hogy az iparpártolás tekintetében tovább fog haladni a megkezdett uton. Ezután a javaslatot, úgy általánosságban mint részletekben elfogadják. Holnap a képviselőházban a kvóta bizottsági tagokat fogják megválasztani.

Oszták delegáció.

Budapest, május 19. Az oszták delegáció költségvetési bizottságában elfogadták a tengerészeti költségvetést.

A hadügyi költségvetés.

Budapest, május 19. A hadügyi albizottság mai ülésén Szápáry gróf elnöklésével Münnich Aurél előadó ismerteti a hadügyi költségvetést. Pitreich nyilatkozott ezután épen úgy, mint az oszták delegációban. Hegedüs Sándor felvilágosítást kér, hogy milyen arányban részesítik a beszerzéseknél a magyar ipart? Okolicsányi a javaslat ellen szól. A hadügyi költségvetés négyszáz millió többletet tüntet fel. Ebből a tüzérségnek új ágyukra kétszázhuszonkét millió, hadihajókra hatvan négy millió, jut 110 millió pedig előre nem látott kiadásnak vétetik fel. A 400 milliót hitelművelettel akarja megszerezni a kormány, ugyszintén a 2 éves szolgálati idő behozatalával felmerülő tehertöbbletet. De felszabadul a közös költségvetésből 27 millió korona, a mi alapja lesz a hitel kamatoztatásának, 25 év alatti törlesztésre. Az új ágyuk beszerzésével, a javaslat szerint, tehát közvetlen tehertöbblet nem fog következni. Igéri továbbá, hogy a magyar ipar a kvóta arányában igénybe fog vétetni a megrendeléseknél s ez nagy haszonnal jár. A javaslatot általánosságban úgy, mint részleteiben elfogadták.

A japánok Niucsvangban.

London, május 19. Pétervárról jelentik, hogy a japánok bevonultak Niucsvangba, a honnan a kis számu orosz helyőrség elmenekült.

A regény vége.

Párizs, május 19. Matasich Keglevich gróf, a Koburg Lujza heregnő híres szerelmi regényének hőse egyik itteni hírlapíró előtt kijelentette, hogy Párizsban telepedik le s megteszi a lépéseket, megtámadott becsülete rehabilitálása végett. Kijelentette, hogy a váltóhamisítás vádjá alaptalan s csak az ő tönkretételére irányult.

Lotz Károly betegsége.

Budapest, május 19. Lotz Károly, a kiváló festőművész pár nappal ezelőtt megbetegedett s most betegsége válságosra fordult.

Szolnok-Doboka új alispánja.

Deés, május 19. A dr. Torma Miklós alispán nyugdíjazása folytán megüresedett alispáni állást a tegnap tartott közgyűlésen

töltötték be. A közgyűlésen keves kivétellel, az összes bizottsági tagok megjelentek és nagy részök Bándy György vármegyei főjegyző mellé csoportosult. A bizottsági tagok egy kis része báró Diószeghy Zsigmond polgármester mellett foglalt állást. Bándy György főjegyzőt 231 szavazattal választották meg Diószeghy 51 szavazatával szemben Szolnok-Dobokavármegye alispánjává a közönség teljes melegezésére. Bándy 26 éves munkássága alatt rendkívüli szorgalmat fejtett ki és a közönség bizalmát teljes mértékben bírja. Főjegyzővé Placsintár Odón első aljegyző, első aljegyzővé Gajzágó László, második aljegyzővé Hige Jenőt és harmadik aljegyzővé gróf Wass Györgyöt választották.

HIREK.

Éjjeli posta.

Meggyilkolt kintornás.

— Fővárcsi tudósítónktól. —

Egész Páris felkavarta egy büntény hatása. Valami szegény kintornást ölt meg ismeretlen gyilkos s ez az eset akkora felháborodást kelt a francia fővárosban, hogy pár nap előtt valóságos zendülés keletkezett a rémes tett színhelyének környékén.

A kintornás valamikor dussgazdag ember volt s Olaszországból jött Párisba, miután a hazájában eltékozolta a vagyonát. Bámulatrémítő szépségű férfi volt s a mikor a francia fővárosban próbált kenyeret keresni, egy festőművész modellnek szerződött. A modell hamarosan híressé lett a szépsége révén a festők és szobrászok vetélkedtek, hogy modelljüknek megszerezze és aranyokkal fizették a pózait. Hanem a kor lassanként megtörte őt s a mikor nehezebbre kezdett esni a modellmesterség, kintornát vásárolt s azzal kiállt az utcára. Ettől fogva a párisi utcákegyik nevezetessége lett az öreg s két-háromszáz koronát keresett havonta a könyörületesség révén.

Megtakarított pénzére vásott most valakinek a foga s nem átalotta megölni a sokat hányatott embert. A gyilkost persze nem találják s ez fellázította az utcát, a mely valósággal megostromolta a rendőrséget, követelve az erélyes kutatást.

CSARNOK.

A testvérek.

— Regény. —

Irtá: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

A szőlőből lélekszakadva sietett haza, a hol a leánya: Vilma már várt reá.

— Hol volt kis mamám? — kérdezte, mialatt kétszer is megcsókolta édes anyja izzadságos arcát.

— A részletekkel adós maradok kedves leányom — válaszolta Csontainé. — Csak annyit mondok, hogy Margit, az a fruska, a kit a körülményekhez képest elég tisztességesen neveltem, megszökött.

— Megszökött? — kiáltott fel csodálkozással a mit sem sejtő Vilma.

— Meg a kis haszontalan. Én meg befutottam érte az egész várost. Voltam csaknem minden ismerősüknél. Künn jártam az állomáson, de sehol semmi hire.

— De hát honnan tudta meg kis mamám, hogy Margit megszökött.

— Ebéd után, mikor a szőlőbe akartam vele menni, míg én öltözködtem, eltűnt. Mikor kijöttem érte, hogy együtt elinduljunk, akkor egy cédulát találtam az asztalon, egy pár sor volt rajta, jól emlékszem minden betűjére, mintha még most is olvasnám. Ennyi volt rajta: Kedves nagynén, köszönöm eddigi szivességét és bocsásson meg, ha most másfelé próbálok szerencsét. Ennyi volt az egész. Elvesztettem a fejemet. Azt se tudtam, mit csináljak. A mikor végre rendbeszedtem gondolataimat, elhatároztam, hogy utána kutatok. Ezt tettem eddig, de eredmény nélkül.

— Kár volt kedves mamám, — válaszolta Vilma. — Jobb így.

(Folyt. köv.)

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utócai
Debreczen, Kistemplombazár.

Óriási raktár

szőnyegekben,

Függöny, ágy- és asztalterítő,
BUTORSZÖVETEK,

Linoleum.

!! OLCSÓ ÁRAK !!

Csak rövid ideig nagy raktár miatt a legfinomabb bőrkeztői jótállással 90 krajczárért, cérna- és selyemkeztői — a legújabb francia gyártmány — a legolcsóbban kapható

Vitárius Béla

keztüis-kötszerésznel

Debreczen

Tisza-palota.

A t. közönség tudomására hozom, hogy a LAMPRECH féle hirn-

ves sütdőben készül és nálam megrendelhető a pünkösdi ünnepekre: **fonott kalács, kuglóf, diós és mákos kifli.**

melyhez tisztán kezelt friss vaj és tej, nemkülönben finom buzaliszt lesz felhasználva, mely utóbbiak kimérve nálam kaphatók. — Naponta friss sütemény a hirnves Lamprech-féle saját örlésű lisztből; rozkenyér és házi kenyér. — Friss élesztő. — Mindezeket házhoz szállítva fiók üzletben:

Czegléd-utca Kardos-ház, Német-utca

Mentze-ház, Csapó-utca Dobsord-féle

háznál kaphatók.

Számos megrendelést kér tisztelettel

SCHNEIDER.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Az Első Debreczeni Kézizálog Kölesön-Intézet Részvénytársaság

Debreczen, Arany János-utca 9.

szám alatt, (az Osztrák-Magyar-Bank mellett). **Kölesönöket ad:** arany ezüst, értékpapir, kézműáru és mindenféle ingóságokra, mérsékelt kamat mellett.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Himlőhely, Vimedli, Szeplő,

májfolt, arczörösség, ragya és minden más bőresunyaságot leszed és az arczbórt a leg-
rövidebb idő alatt rendbe hozza és bársonypuhává teszi a Matild arczkenőcs, crém, szappan stb. Tessék megpróbálni, mert ha ezen ártalmatlan szépitőszerek nem használnak, a szer-
árát minden csürés csavarás nélkül visszaadja, a czim: KUN ISTVÁN gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoiuma. (Alapított 1895. Budapesten.) Budapest TÖRÖKNÉL. Debreczeni raktár: TÓTH BÉLA gyógyszerészében. Hajresztorer 2 korona. Fenomenális, nem fog, nem piszkít.

Kitünő bor.

- 1 liter homoki asztali . . . . . 26 kr.
- 1 „ kövidinka . . . . . 28 „
- 1 „ kadarka . . . . . 28 „
- 1 „ hegyi uj legfinomabb . . . . . 30 „
- 1 „ „ ó legfinomabb . . . . . 32 „
- 1 „ homoki rizling . . . . . 35 „
- 1 „ ménesi sillerpiros . . . . . 35 „
- 1 „ magyarádi régi . . . . . 40 „

Ezen kívül különféle régi termései fehér és veres, tokaji asszu, szamorodni, bordeaux és spanyol borok kaphatók

Váray József kereskedésében

Debreczen, Piacz- és Simonffi-u. sarok.

Szőnyegek,

CSIPKE-FÜGGÖNYÖK,

Butorszövetek,

DIVÁN-TAKARÓK,

STÓROK,

Szövet- és plüss-függönyök,

Linoleum és Bórvászon

kocsi-takarók

a legnagyobb választékban

kaphatók.

AZ

UJ SZÖNYEGHÁZBAN

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 11. szám.

A fehér mosás titka a **tenger kékítő**
 1 üveg 1/3 lit. 15 kr.
 kapható **Deutsch Albert és fia**

fűszerkereskedésében Hatvan-utca.

DEUTSCH LAJOS

fűszerüzletében Piacz-u. 38.

Uradalmi vaj

1 kiló 1 forint 20 krajczár.

Uradalmi teavaj

1 kiló 1 forint 60 krajczár.

1/8 kilós csomagokban

naponta friss érkezésben kifogástalan minőségben kapható.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm
 1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SÁNDOR

fűszer- és csemegé kereskedésében,
 Kossuth-utca 17. sz.

A BAROSS-FORRÁS

gyógyvize

a legszénsavdusabb savanyuvizünk, orvosi tekintélyek által nagy eredménnyel lett rendelve emésztési zavarok, szervi és vesebajok, hurutos bántalmakban szenvedőknek.

1 l. üveg 17 kr, üvegért vissza 4 kr.

1/2 " " 12 " " " 2 "

Borral vegyítve és járványos időkben

páratlan kellemes ital.

Kapható minden fűszer-üzletben.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Permetezésnél

mégis legjobb az országszerte elősmert szab. „**Sugár**” permetező, mely **Veréb István** által Debreczen I., Rákóczy-utca 25. sz. alatt gyártott törzsgyökerez magyar gyártó páratlan találmánya és gyártmánya.

A szab. „**Sugár**” permetező több kiállítás- és versenyen az első díjat nyerte az összes európai gyártmányok felett.

A szab. „**Sugár**” permetezőt a folyó évre a nehéz öntött szívószekrény elkészítésével könnyebbé, még egyszerűbbé tökéletesítettem, melyet pót-szabadalommal védve, hoztam forgalomba.

A szab. és pót-szab. „**Sugár**” permetező a continensen egyedüli, — melyben a szélkaván egyszersmint szívószekrény is és a három csavar kicsavarása után a szélkaván is kivehető, mely után bámulatra és pártfogásra méltó egyszerű, szilárd, lelkiosmeretes tökéletes gyártmány.

Ara teljesen felszerelve, 5 évi felelősség és készpénz fizetés mellett 24 korona.

Kiváló tisztelettel

Veréb István.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa a 329/15881—1903. bkgy. sz. határozat folytán az alább felsorolt Ispótyál-tólepi szegőnyház tervező építéséhez szükséges építési munkák biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. A teljesítendő munkálatok a következő összegekkel vannak előirányozva:

Megnevezés	Föld, kőműves, burkoló és elhelyezési munkák		Burkoló munkák		Kőfaragó munkák		Vas szerkezeti munkák		Ács munkák		Tetőfedő munkák		Bádogos munkák		Asztalos munkák		Lakatos munkák		Mázoló munkák		Üveges munkák		Összesen	
	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
Férfi árpolda . . .	40181	10	2467	58	1928	80	4386	63	6383	84	1827	49	930	53	6553	81	2392	—	804	80	1221	60	69078	18
Női árpolda . . .	40181	10	2467	58	1927	80	4386	63	6383	84	1827	49	930	53	6553	81	2392	—	804	80	1221	60	69078	18
Dékán lak . . .	11247	77	—	—	480	—	1339	29	2961	08	—	—	353	89	1177	76	551	—	190	17	214	40	18515	36
Fürdő . . .	12416	95	377	85	432	—	1084	02	2761	89	—	—	479	58	1240	68	623	—	193	98	247	—	19856	95
Összesen . . .	104026	92	5313	01	4769	69	11196	57	18490	65	3654	98	2694	53	15526	06	5958	—	1993	75	2904	60		

Együtt: 176528 67

Egyszázhetvenhatezeröttszázhuszonnyolc korona 67 fillér.

Ajánlattevő minden munkanemre külön-külön vagy az összes munkára.

A pályázatban résztvehet minden kellő képesítéssel bíró vállalkozó és iparos.

Írásbeli zárt ajánlatok fogadtatnak el, melyekben az ajánlatba hozandó egységárak vagy százalék engedmény betűvel és számmal tisztán, olvashatóan kiirandók.

Pályázó köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőknek elvállalja.

Minden ajánlattevő köteles az előirányzati összeg 5%-át bánatpénzül készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a városi házipénztárnál letenni s a letéti-jegyvet ajánlatához mellékelni. Ily letéteket a városi házipénztári hivatal folyó évi június hó 4-ig délelőtt 10 óráig fogad el.

A szabályszerűen bélyegzett írásbeli zárt ajánlatok folyó évi június hó 4-én délután 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

A beérkező pályázatok folyó évi június hó 5-én, délelőtt 10 órakor a városháza nagytanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, távirati vagy utóajánlatok, valamint kellően fel nem szerelt kétes kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására másképpen intézkedhessen.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számítandó 30 napig kötelezettségben marad.

A terv, költségvetés és vállalati feltételek a mérnöki hivatalban (Simonffy-utca 2. b. II. em. 18. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Kelt Debreczen szab. kir. város tanácsának 1904. évi május hó 13-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Apró hirdetések.

Díja 10-szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Leveleket tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„AKÁCVIRÁG” levele van.

„ANDORNAK” levele van.

Ajánlat.

VILÁGHIRŰ Martell Cognac J. & F. Martell Debreczen és vidéke részére főraktár Váray József fűszerkereskedésében, Debreczen városi bérház.

PEMETEFŰ maláta, és égetett cukorkák kaphatók, Riesz cukrázdájában.

BORSY-féle pemetefű-cukor, köhögéskor a legjobb cukorka 1 doboz 20 fillér. — Kapható Buday cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

PARÁDI arzén és GUBER gyógyvizek, valamint saját főzésű baracklekvár kapható Félégyházi János fűszerüzletében Piac- és Miklós-utca sarok.

HAJÁPOLÓ és festőszerek, fodrász kellékek, borotválkozó krémek, illatszerek, pipereziketek és mosószappanok jutányos árban beszerezhetők. Márton Gyula üzletében a Bika szálloda mellett.

KITŰNŐ fajboraimat ajánlom t. vevőimnek a legolcsóbb napi árban, u. m. 1 liter magyar-rádi 40 kralczár, 1 liter aradvidéki 32 kr., 1 liter homoki 28 kr. Bán Kálmán fűszer és bor üzletében. Egyház-tér.

SZORGALMAS egyének szabadalmazott művészetű ujdonsággal naponta 10–20 korona keresetet biztosíthatnak. Czim a kiadóban.

SÁMSONI kerti bor, kitűnő, literje 26 kr. — Csapó-utca 39. szám.

Kereslet.

FŰSZERES segéd, fiatal, vidékre kerestetik azonnali belépésre. Bővebbet a kiadóhivatal.

EGY jóra való fiu pinczér tanulónak felvétetik. Törő Imre vendéglőjében.

ÜGYES derék és alj varrónók felvétetnek Weisz Szidónia varodájában. Hatvan-u. 21.

ÜRES használt hordók 30–80 literig bármilyen mennyiségben megvétetnek a Deák Ferenc-utcai eczet-gyárban.

Eladás.

ELADÓ HÁZAK: 1. Csokonai utca 37. szám. 2. Baros-utca 24. sz. házastelek. Ertesítést ad a Debreczeni első takarékpénztár titkárnja.

UJONNAN berendezett fűszerüzlet a főtéren, más vállalat miatt eladó. Ajánlatokat „Nagy jövő” czimen a kiadóba.

HONVED-utca 8-ik számú ház, jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

D^R. CUKOR MIKLÓS

NŐORVOS, A KÉZMÁRSZKY KLINIKA VOLT GYAKORNOKA

TISZTELETTEL TUDATJA, HOGY FÜRDŐORVOSI MŰKÖDÉSÉT F. 1904 ÉVI MÁJUS HÓ 18-án FRANZENSBADBAN UJBÓL MEGKEZDI.

FRANZENSBAD,
HOTEL HOLZER, KULMER-STRASSE.

Heti gyártás 15.000 pár cipő.

A legjobb és legolcsóbb

jó ivó vizű kulfurrásokat, helyben és vidéken, jótállás mellett, többféle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készítenek, ugyazintén vízvezetéseket és szivattyukat, jutányosan javítunk.

Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket, gyorsan és előnyös árért javítunk.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

RÁCZ ÉS EHRENREICH,
Szechenyi-utca 44. szám.

Szives figyelmébe!

Kávéházak, szállodák, vendéglők és kereskedőknek, kik padlókat tisztán és pormentesen akarják tartani, ugy próbálják meg a kipróbált és nagyon jónak találtatott

pormentesítő olajat,

mely használat után nagyon szép bar-nás szint nyer. Használati utasítással szolgál a hol kapható is

DARVAS MIKSA
fűszer, csemege, gyarmatárú és festék kereskedésében Teleki- és Deák Ferenc-utca sarkán. Telefon 294. sz.

„TURUL”

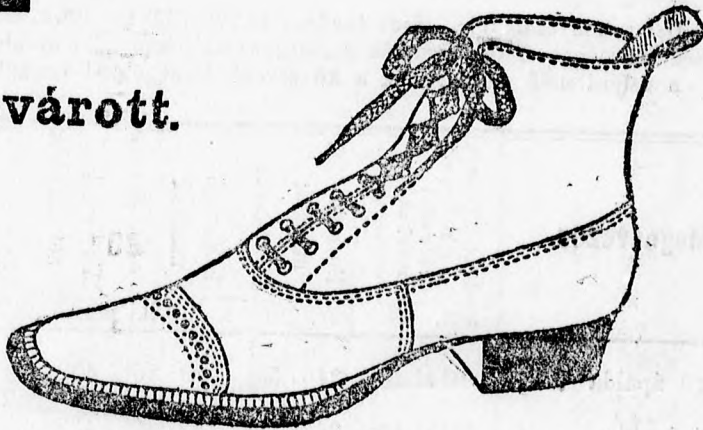
czipőgyár részvény-társ. Temesvárrott.

Az ország legnagyobb cipőgyára.

Főraktára **DEBRECZEN**

Piacz-utca 50. szám.

Feltűnést keltő olcsó árak!

Elegáns!

Férfi erős czugos bőrczipő 2 50 frt

Férfi füzös bőrczipő, igen tartós 3 frt

Férfi box füzös czipő 4 25 frt

Férfi bőr fél-czipő 2 50 frt

Olcsó!

Női czugos bőrczipő, igen tartós 2 40 frt

Női fekete v. színes bőr füzös czipő 2 80 frt

Női box füzös czipő 3 75 frt

Női bőr szalen czipő 1 50 frt

Kényelmes!

Női vitorlavászon szürke félczipő 1 frt

Női bőr félczipő, fekete v. színes 2 frt

Leányka füzös bőrczipő 1 60 tól

Gyermekek füzös bőrczipő 90 krtól

Tartós!

Piacz-utca 50-ik szám.

Szabott gyári árak minden czipő talpán.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomdájában, (Városház keresztpület) a Debreczeni Ujság körforgógépén.